

סוף סיפורה של צברית 56' על מסעה בצרפת מונטה קרלו

הגענו עד מונקו, ערב לפני חגיגת הנשואים של גרייס קלי ונסמך מונקו, ושוב נתקלנו בעולם חדש לגמרי. כיפה של ארות צבעוניים היתה פרושה על פני כל העיר. הספקנו לבקר בסמטאות העתיקות של העיר וכשהגענו לרחוב הראשי, כבר היו שם כל חושבי הנסיכות.

הם עמדו על המדרכות ברוב, על מרפסות הבתים היכו בסבלנות כאילו עמד הנסיך שם. מו עם גרייס קלי לעבור שם. רק כשירד הערב, התברר כי דיוק למה המתינו שם. אז התחיל אחד המחזות היפים ש' עין אדם מסוגלת ליהנות ממנו. העיר כולה טבלה בים של אורות וורקורים צבעוניים, מדי דקה הת' עיפפו באויר זיקוקין-דינור, פיו' רו ניצוצות של 'כוכבים' באלפי צורות וגונים. האורחים ותו' שבי מונקו עמדו כך כל הלילה וחוו במשק האורות.

מעל למרפסת הארמון המל' כותי הופיעה לשעה קלה הנ' סיכה המיועדת, צפתה גם היא במתרחש בחוץ. הספקנו לראות אותה כמה שעות כלבד לפני ה' מאירע הגורלי, היא נראתה די חיוורת ועצבנית והנשיגה הכושית מדקאר, שהיא בתו של ראש שבט גדול, לא יכלה לעצור את ביקורתה הנסיכית: "אני לא מוצאת בה שום זכר מיוחד". אגב, כושיית זו היא נערה מ' אור אינטיגניטת, לומדת בגמנסיה ומתעדת להיות ביולוגית. היא הוציאה מראשי את המושגים המוטעים על כושים ורמת התפתחותם בארצות אפריקה. התברר שהיא מתגוררת בפני' מיה, יוצאת יחד בחברת בנים ובנות שכולם מתכוננים ל' המשיך וללמוד באוניברסיטאות. אבל לא כל כושי בנו של ראש שבט.

ב' דרכנו חזרה לפאריס עברה על פנינו שורת טנקים. "זה בשבילך" פנו אלי כל הבנות, ספק בצחוק ספק ברצינות. כי כולך ידעו כבר בשלב זה כל מה שאדם בעל הכרה צריך לדעת על ישראל.

כשהחלתי לשוחח עם בנות העמים, ממש נדהמתי ניכח בורותן בכל מה שנוגע לעניני ישראל וארצות ערב. היה להן אותו מושג עלינו, כמו שיש לנערה ישראלית מושג על מאבק המפלגות בגרינלנד.

ב' יום בו נפתח מיפגש בנות העמים, הסבירו לנו כי אחת ממטרות המיפגש היא להראות לנו מקרוב את צרפת, אנשיה ותרבותה. הסיוור היה די חסוף, אבל הצליח להשיג את מטרתו. ראינו את הצרפתים כמו שהם בחיי יום יום, החל בנושא וכלה באחרון האיכרים.

היתה לנו גם הזדמנות להכיר את חיי האצולה הצרפתית, כש' הוזמנו למסיבה בביתו של פרי' סאי. זאת היתה ממש צלילה ל' תוך ההיסטוריה. נדמה היה לי שאני מסתובבת בחצרה של מרי אנטואנט. כל אדם נשא תואר של ברון, דוכס או לפחות מרקיז. הרגשתי די טוב ביניהם. סוף סוף גם אני נשאתי תואר — צברית. גם ההדרים היו מקר' שטים בסגנון התארים. בכל מקום, על כל קיר, בכל שקערי' רית — תמונת אורגנל של צייר נודע. איזה בזבז אינו! אפשר היה לקשט בתמונות אלו לפחות שלושה מוזיאונים.

בני-הלווי שהכינו עבורינו שם, היו מבני האריסטוקרטיה של פאריס. כולם גבוהים — עובדה משונה, כי קומתו של ה' צרפתי הממוצע ברחוב אינה כה גבוהה. נכנסתי עם כמה מהם בשיחה. בין השאר, הכרתי צעיר אנגלי, העובד כמדריך טיסה ב' צרפת. גם לו היה תואר כביר, הוא היה בנו הבלתי-חוקי של לורד אנגלי.

למרות האירה המשעשעת, הצלחתי להסתכסך עם בנו של הברון המארה. הוא היה צעיר בן 17, לבוש כבן 25, ופיו לא פסק מלספר אודות הצלחותיו המסחררות בבארים ובקב' רטים. לא יכולתי להתאפק והערתי לו כי אצלנו בחורים בגילו עוד לובשים מכנסיים קצרים ומשחקים כדורגל בשכר' נה. הוא נורא נעלב, אבל האחרים השתעשעו.

ס' יור בן עשרה ימים לדורים צרפת נתן לנו את האפ' שרות להכיר צרפת אחרת לגמרי. ראינו את ערי צרפת הקדומה, על עתיקותיהן מלפני ספירת הנוצרים, ביקרנו ב' מוזיאונים ובתערוכות. בילינו יום המים בכפר בו שואב פבלו פיקאסו את השראתו. טסנו על פני מרחבים מוריקים וראינו את אחוזות האיכרים המיושנות ותנאי חייהם.

מזכרת לקארטיים. לבושה בשמלת ערב מתוצרת כריסטיאן דיור, בושף השגרירים בפאריס, חותמת אופירה מזכרת לשני קאדטים של הצבא הצרפתי בתלבושת הרשמית של האקדמיה הצבאית הצרפתית בסן-סיר.

בהזדמנויות שונות ניסיתי להסביר ולספר להן ראשי פרקים על כל הפרשה.

באחד הערבים הפצירו בי הבנות לספר להן על ישראל. הוזהרתי אותן שזו תהיה הרצאה ארוכה ומיגעית, אך הן לא שעו לאזהרתי. ריחמתי עליהן: לא התחלתי במשה רבינו, זכרנו לברכה, אלא בהרצל. סיפורתי להן בפרוטרוט על כל המפעל הצינוני, מהעליה הראשונה עד ימינו, בדיקנות של ספר לחולדות הציונות.

אך על אף כל השתדלותי, היו כמה נקודות שנעדרות טובות אלו לא יצליחו לתפסן לעולם. כשסיפורתי להן על הקיבוץ, לא יכלו בשום פנים לתפוס את הרעיון. מה? בנים ובנות מעבדים יחד אדמה. למה? איך אפשר ללכת לקונצרט ב' מכנסיים? מדוע חייבות נערות ללכת לצבא?

כל אלה היו נקודות שלא יכלו להסכים להן. אפילו היפא' נית, שהתבלטה בלאומניותה, וסיפרה לכל מי שרצה לשמוע כי יש להקים שוב את הצבא היפאני, טענה כי לא תלך לצבא להגן על ארצה.

א' ת' רוחה האמיתית של צרפת שאבנו לתוכינו ב' שעת הביקור בורסא, משכנם של מלכי צרפת. הכני' סונו לחורים שבדרך כלל לא מבקרים בהם, למקדש הפרטי של המלכים ולחדרה של מרי אנטואנט, ממנו נמלטה לפני שנחפסה והועלתה לגיליוטינה. כל ההתרששויות והניסיו' ריות, שהיו די משעממות בפי המורה להיסטוריה בבית הספר, לבשו כאן עור ועצמות וכאילו קמו לתחייה.

יותר מכל התרשמתי ממורת הדרך שלנו. היא היתה אשה בת 50, שזה לה 22 שנה שהיא מתהלכת במסדרונות וורסאי ומסבירה את קורותיה. היא הפכה כבר לסמל של המקום. דבריה נאמרו בפאתוס ובאמונה עמוקה, ששיכנעו אותנו ב' קלות בדבר גדולתה של צרפת.

על קיר מקדש מלכי צרפת מצאתי את המלה יהוה. שאלתי מה פירוש המלה והיא ספרה בגאווה שזו היא מלה עברית שהיא מופיעה בשפה המקורית בה נכתב התנ"ך. הראתי את האותיות לכולן בגאווה: "כך אנו כותבים" הסברתי.

משם עברנו למלמון, ארמון נפוליאון וג'וזפיין. אחרי הרור' שם העצום של וורסאי נראה הארמון חיוור. אבל לא רע. וכך התקרב מיפגש בנות העמים לסיומו. אני בטוחה ש' זאת היתה חוויה בלתי נשכחת לכל הבנות. לא היה זה מיפגש מלכות יופי או שליחות רשמיות של המדינות, אלא של בנות לא יפות במיוחד שנבחרו כמציגות את טיפוס הנערה הממוצעת בארצן.

כל אחת מאיינו למדה המון על עשרים מדינות אחרות. כל אחת נוכחה לדעת כי מלבד הבולי לשון ומקום מגורים אין כמעט הבדל בינה לבין עשרים האחרות. לכולן אותם המאויים וההאויפות. הרגשות האנושיים טבועים בנו באותה מידה.

היתה לכך הוכחה מוחשית באחת ההצגות בפאריס, שיא החוויות בביקור כולו. היה זה בשעת הצגת הבאלט רומיאו ויוליה של להקת הבאלט הפריסאי.

ההצגה היתה אלוהית ממש. הגעתי למסקנה כי הבאלט מביע בצורה הכבירה והכנה ביותר את מושג האהבה, הרבה יותר מאשר תיאטרון, מוסיקה או ציור.

אינני סנטימנטלית במיוחד, אולם אי אפשר היה לעמוד ניכח ביטויה האמיתי והאיר של האהבה. ישבתי עם שאר כל בנות העמים — וכולנו יחד מאיינו זמעות מעיינינו.

מאת אופירה כול

...Ojira Erez, v et dragon de l'a

פירסומי העתונות. צברית 56' בלטה במיוחד במפגש בנות העמים וזכתה לפירוטת רבה בעיתונים, שהדפיסו את תמונתה במדי צה"ל (שמאל). בצד תמונות של נציגות יון וברזיל (מימין) הופיעה בשבועון אל תמונת ענק של אופירה.